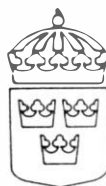

Motion till riksdagen

1988/89:Jo1

av Åsa Domeij m. fl (mp)

med anledning av prop. 1987/88:150 med förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1988/89, m. m. (kompletteringsproposition) (bil. 7)

Mot.
1988/89
Jo1

Hornborgasjöns återställande som fågelsjö är en av de största naturvårdsfrågorna i landet, och den har också stor internationell betydelse. Arbetet och diskussionen kring återställandet har pågått i mer än 25 års tid.

Miljöpartiet de grönas riksdagsgrupp anser att det nya förslaget till restaurering av Hornborgasjön som föreläggs i den reviderade finansplanen (87/88:150, bilaga 7) är bättre ur naturvårdssynpunkt än det gamla förslaget som naturvårdsverket på regeringens uppdrag ingav till vattendomstolen 1981.

Skälen för detta är i huvudsak följande:

1. Det nya förslaget innebär att inga invallningar företas kring sjön. Det betyder att naturligt långgrunda stränder och översvämningsmarker bildas runt sjön även efter vattenhöjningen.

Sådana stränder gynnar en rad fågelarter, främst vadare och gäss. Sannolikt ökar även de botaniska naturvärdena med en naturlig våtmark kring sjön.

Landskapsbilden blir också mer tilltalande och naturlig utan ett system av vallar och pumpstationer.

Sammantaget ökar således naturvärdena betydligt med det nya förslaget jämfört med det gamla.

2. Naturliga våtmarker kring sjön minskar läckaget av närsalter till ytvattnet, och därmed också till havet. Anläggande av flera naturliga våtmarker, och självklart skydd av de befintliga, är en viktig del i att förhindra näringsläckaget till havet. Som bekant leder gödningen av havet till algbloomingar, syrebrist och därav följande skador på växt- och djurlivet.

Det nya förslaget innebär således minskade miljörisker som t.ex. övergödning av havsmiljön.

3. Det nya förslaget är lättare att genomföra. Man slipper komplicerade avtal och uppgörelser mellan olika markägare, man slipper problem med läckande invallningar, man slipper pumpstationerna och ingreppen för att bygga vallarna.

Underhållet blir enklare i och med att man slipper pumpstationer och vallar. Jordens beskaffenhet runt sjön är dessutom sådan att vattnet sannolikt skulle passera under vallarna och med tiden försumpa de jordbruksmarker vallarna var avsedda att skydda. Det är också osäkert om vallarna själva kan göras tillräckligt täta. Risken är alltså betydande att vallarna inte förmår skydda jordbruksmarken som avsett.

Det nya förslaget är också betydligt billigare. I det gamla förslaget kostar skyddet av jordbruksmarken flera gånger mer än vad marken är värd. Mot. 1988/89 Jo1

4. Det nya förslaget ger större valfrihet för framtiden. Det gamla förslaget med omfattande invallningar och pumpstationer innebär en betydande låsning.

En risk med det nya förslaget kan vara den lägre vattenståndshöjningen. Farhågor har redovisats om att det är en otillräcklig höjning som leder till en snabb igenväxning av sjön. Men samtidigt finns det möjlighet att höja vattnet ytterligare i ett senare skede – om så skulle behövas!

Detta innebär inte att det nya förslaget är helt problemfritt. Mer jordbruksmark hamnar under vatten eller blir försumpad, och det ställer större krav på ersättningsmark i området.

Med hänsyn till risken att vattenståndshöjningen kan bli otillräcklig, och att sjön därmed snabbt växer igen, är det nödvändigt att man noga följer sjöns utveckling efter det att företaget har genomförts. Miljöpartiet de grönas riksdagsgrupp kräver att sjöns vattennivå höjs ytterligare om så krävs av naturvårdsskäl.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om restaurering av Hornborgasjön,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att ytterligare vattennivåhöjningar bör övervägas om sjön växer igen snabbare än vad som förutsätts i propositionen.

Stockholm den 10 oktober 1988

Åsa Domeij (mp)

Roy Ottosson (mp)

Inger Schörling (mp)

Claes Roxbergh (mp)